

Protokol o hodnocení diplomové práce

Název práce: Laboratoř - Konstrukční kolekce Complector

Práci předložil(a) student(ka): BcA. Lukáš Malák, Dis.

Studijní obor a specializace: Intermediální tvorba

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil(a): MgA. Tomáš Uhnák

(u externích hodnotitelů uveďte též kontaktní adresu pracoviště)

1. Cíl práce
(a jeho naplnění):

viz. Příloha č. 1

2. Technologická specifika
(technická inovace):

viz. Příloha č. 1

3. Přínos práce pro daný obor

viz. Příloha č. 1

4. Silné stránky díla

viz. Příloha č.1

Slabé stránky díla

viz. Příloha č.1

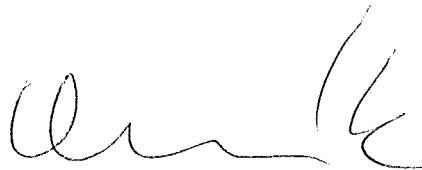
5. Hodnocení a navrhovaná známka
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově!):

dobře

Datum:

20.5. 2013

Podpis:

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and strokes, positioned to the right of the 'Podpis:' label.

Příloha č. 1

Posudek oponenta práce

Název práce: Laboratoř konstrukční kolekce - Complector

Práci předložil student: BcA. Lukáš Malák, Dis.

Studijní obor a specializace: Intermediální tvorba

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: MgA. Tomáš Uhnák

Před tím, než se vyjádřím k Lukášově diplomové práci, tak bych vás chtěl vzít na krátkou výpravu do Lukášova světa. Snad potom také lépe pochopíte mé závěry ohledně jeho diplomky.

Co mě na Lukášovi okamžitě upoutalo, je jeho smysl pro poezii, neztratil nic z dětského nadšení pro hru a experiment, připadá mi, že studium ho poznamenalo jen do té míry, kterou sám dovolil.

Lukáš má nesporný talent dávat známé postupy do nových rovin a používat známe předměty zcela netradičním způsobem – dobrým příkladem je např. dílo „prototyp spektaklu“, kde se mu podařilo vytvořit efemérní a uhrančivou rekonstrukci polární záře pouze za použití větráku z počítače a zapnutého projektoru, který ale nebyl napojen na žádný zdroj.

Navíc, je velmi sympatické, že svými projekty vybízí k aktivitě, formou hry zapojuje i samotného diváka.

Příkladem za všechny budiž instalace „vzkazy“, v rámci které skrze sérii instruktážních videí navádí diváka, aby v prostoru galerie hledal schované lístečky s krátkými výňatky z Materlinckovy knihy Kouzla rostlin.

Evidentně ho těší pracovat, vymýšlet, experimentovat, a v dobré míře naplňuje příslovecné zlaté české ručičky, které rád používá, nicméně veskrze koncepčně, v rámci jasně předdefinovaných záměrů a nedochází k samoučelným výsledkům. Pokud ano, jako např. v případě projektu Naleziště, pro který vlastnoručně sestrojil 3D scanner, tak je to jeho záměr. Nic při sestrojování a koncipování jeho projektů neponechává náhodě, i když někdy možná až na škodu věci.

Za jeho nejzdařilejší práci považuji jeho bakalářský projekt Marnotraty, kde rozehrává plejádu postupů v rámci jednoho společného tématu – marnotratnosti, nebo lépe řečeno konsumerismu.

Nejlépe se zde vyjevuje Lukášova záliba v překrývání žánrů a co víc, v této práci se objevuje velmi výjimečný moment – zachycení performance pomocí objektu. Dalo by se sice psát o návaznosti např. na Mathewa Barneye, ale u této Lukášovi práce je škoda srovnávat. Velice sympatická je jeho poučenost a hlad po informacích, nových postupech, nicméně sám je velice invenční a nebojí se jít do neprozkoumaného terénu.

Navíc si velmi cením jeho zanícení pro obyčejné momenty z jeho života, které i pro jeho okolí dovádí do rozměrů téměř mytologických.

Co mi však připadá nejsympatičtější je, že jeho příběhy mají vlastní příběhy, přemýšlí a cítí na delší tah – za víc rohů a výsledná práce má několik vrstev – ty viditelné, které mají ale inherentně mnoho

kvalit mýtických a symbolických právě kvůli poctivě provedeným postupům a příběhům neviditelných – těch na začátku.

Dokladem toho je např. instalace „letní kolekce“ - v rámci které pomocí barevných knoflíků zrekonstruoval vysokou haldu oblečení určenou k likvidaci. Knoflíky barevně sjednotil, a na stěnu umístil tak, aby vytvářely strukturu haldy. Přes tuto instalaci potom pustil fotografickou projekci původní haldy, čímž téměř malířsky dokreslil kontury objektu a nechal vyznít barevnost knoflíků. Je to práce, která v mnohém navazuje na Italské hnutí Arte Powera, především na rané práce Michelangela Pistoleta, nebo na sochaře Tonyho Cragga, ovšem nedomnívám se, že by o nich Lukáš vůbec věděl, nebo lépe řečeno – nemyslím si, že by mu působili jako vzory nebo inspirační moment.

Diplomová práce

Tímto se dostávám k jeho diplomové práci. Než se však počnu obírat tím co zde dnes vidíme představené, je nutné vzpomenout na prvotní impulzy, které měli nakonec vyústit ve zcela odlišný výstup.

Lukáš totiž původně přišel s velmi ambiciózním projektem, který nazval - Laboratoř - Mám pár nezodpovězených otázek. Jakýmsi podtitulem bylo, že - Projekt je výzkumem napříč obory, vztahy a systémy. Hodlal vytvořit multimediální objekt, jenž by byl výsledkem bádání dle vědeckých postupů a zásad. Chtěl vytvořit prostor pro umělecký výzkum a hledání nové budoucnosti jako hledání nového léku.

Lukáš by svým zanícením pro spravedlnost a lepší budoucnost a energií mohl připomínat Josefa Beuyse, pokud by se – z mého pohledu poněkud problematicky – nezačal přiklánět do takové míry k vědeckým analýzám a víře v účinky vědeckého bádání a inženýringu.

Tento projekt vycházel z jeho mnoha otázek týkajících se úvah o spravedlivé společnosti, možnostech vzájemného soužití a chtěl přirozeně navázat na ideově i koncepčně podobnou práci – Marnotraty. Tentokrát však chtěl zajít dál – důsledněji. Marnotraty byli spíše určitým sofistikovaným komentářem a reflexe jeho vlastního života i naší společnosti. Diplomová práce potom měla být pokusem oprostít se od „pouhého“ komentování a měla být pokusem o nastínění určitých principů a postupů, které, pokud bych měl citovat samotného Lukáše - „...se odvíjí od vnitřní touhy měnit lidské životy k lepšímu, nebo lépe řečeno, motivovat jedince/skupinu k tomu zaobírat se možností změny, vidět pozitivně - hledat řešení.“

Tuto jeho vizi navíc přiživila velmi unikátní zkušenost kterou udělal na stáži v Řecku, kde ho zastihla doba největších protestů proti škrtům a kde zrovna kulminoval rozjitřený stav Řecké společnosti.

Právě zde si však Lukáš uvědomil, kam vede sociální inženýring ve velkém, který každý stát vědomě vytváří pomocí právě oněch postupů, které chtěl použít i Lukáš - bádání dle vědeckých postupů a zásad. Je to totiž ona slepá víra ve vědu, která je konečnou stanicí pro imaginaci a víze. V duchu Žižkovy teze, že pro naši společnost je jednodušší představit si konec světa než konec kapitalismu, nakonec Lukáš opustil své původní téma. Zalekl se svého vlastního heroismu a vizionářství, právě proto, že si uvědomil pozitivní ale i ničivou sílu a potenciál ordinovaného dobra.

Nehodlám však truchlit nad ztraceným potenciálem skvělého tématu a vyčítat Lukášovi, že ho opustil. Věřím totiž, že toto téma Lukášovi nedá v budoucnosti spát a vrátí se k němu, z jiného úhlu, s jinými zkušenostmi, poučenější a vytríbenějším porozuměním ne pro to, jak naše společnost funguje, jak ji co nejlépe analyzovat, ale jak snít odvážněji. Lukáš pro to má všechny předpoklady.

Ačkoliv nic z původní idee neprezentuje, k něčemu přece jen ve svých úvahách dospěl. Domnívá se totiž, že „sílu je spíše potřeba rozptýlovat než koncentrovat. Nelze generovat pouze sílu (uvádí na příkladu el. Výboje = 1/0), ale je potřeba generovat signál (sos: 111/000/111). Velmi doufám, že na tvorbě onoho iniciačního signálu, či impulsu bude dál pracovat.

Pokud jde konečně o jeho předložený projekt, tak se nicméně obávám, že Lukáš vstoupil na velmi křehký led, který se pod ním nepropadne pouze díky jeho zanícení a upřímnému zájmu o věc.

A abych jeho diplomku zhodnotil, musel jsem také vstoupit na tenký led za Lukášem, kam se mi popravdě ale vůbec nechtělo. Dlouhou dobu jsem uvažoval, jak jeho projekt vůbec pojmenovat, uchopit. A navíc vznést návrh na známku.

Lukášova diplomová práce totiž v kontextu jeho předchozích projektů a postojů z mého pohledu představuje poměrně zásadní krok zpět, nebo přinejmenším ústupek.

V předloženém díle se vyjevuje Lukášův velký zájem o stavebnice, a to kvůli nekonečně možným strukturám uspořádání, fascinují ho teorie konstrukcí, generování struktur organických i technicky geometrických. Je inspirován stavebnicemi z dětství jako byl např. známý MERKUR či LEGO.

Jako základní jednotku pro stavebnici použil běžné umělohmotné ramínko na oděv. Základ jeho projektu je vlastně celkem vtipný – používá běžně dostupného věšáčku par excelance tak, že na ně konkrétním způsobem navěšuje věšáčky další, čímž vytváří určitou tautologii.

Lukáš svůj projekt založil na objektech denního použití, které chce přetvářet na objekt s potencionální estetickou kvalitou, nenavrhuje jeho finální účinek či vytvoření konkrétní struktury, protože jako u stavebnic – nechává vše na uživateli – zda si sestrojí strukturu k praktickému či ryze estetickému účelu/ účinku.

Nicméně jako velmi spornou, nebo přinejmenším značně problematickou vnímám hned první větu jeho teze o cíli projektu: „Cílem práce je vytvořit nový produkt uměleckého díla.“ A pokračuje - „Prodejné, skladebné, přenositelné a materiálově trvanlivé, výdělečné, vizuálně zajímavé a ve svém ztvárnění nehmotného díla, existujícího jen jako myšlenka“. Svým způsobem zde popisuje utopické dílo, které ale nevím zda bych vlastně chtěl někdy vidět. Produkt uměleckého díla mi zní jako oxymoron.

První návaznost na takovýto postoj či tvůrčí vizi která každého napadne je Továrna Andyho Warhola, Koonsova manufaktura, atd. Oba zmiňovaní včetně Lukáše pracují s nalezenými předměty denní potřeby a přetvářejí je do prakticky nepoužitelných artefaktů, které mají především konceptuálně – estetické kvality, důležitá je u nich dekontextualizace a ztráta utilitárního použití. Ovšem u Lukáše je bohužel příliš velký důraz na opětovné praktické použití již tak utilitárního objektu. Dokonce i čistě estetickou verzi bych vnímal jako utilitární.

Lidé přirozeně tíhnou k tvořivosti – ať jde o české kutilství, původně subkulturní fenomén DIY, nebo na americkém kontinentě všeobecně oblíbený patchwork. Lukášova ramínková stavebnice mezi výše zmiňované může klidně patřit, ale nedokážu ji připsat status uměleckého díla, jak Lukáš deklaruje.

Což mě přivádí k myšlence, že by se jeho projekt měl hodnotit pouze jako chytrý, čistě designový produkt, sice vycházející z kontextu experimentování v rámci uměleckých postupů, nicméně již

oproštěný od všech apropriálních či kontextuálních nánosů. A upřímně budu doufat, že se produkt bude lidem líbit a Lukášovi přeji, aby se jich prodalo dost na to, aby ho to nejen uživilo, ale aby se to stalo zdrojem financování jeho uměleckých či jakýchkoliv jiných projektů. V takovém případě budu mezi prvními kdo bude Lukášovi gratulovat.

Jeho diplomku však mohu hodnotit pouze z pozice umělce a chtěl bych jeho závěrečnou práci brát z pohledu uměleckého díla. Jenže jeho projekt se tomuto hodnocení poněkud vzpírá.

Samotný způsob adjustace – prezentace objektu denního použití zasazeného do jiné pozice či prostředí je běžně používaná strategie. Kromě rámování obrazů nebo postavení sochy na sokl snad neexistuje používanější adjustace objektu, než ho vložit do – na míru vytvořené schrány. Pokud však nejde o adjustaci v estetickém smyslu, která má za úkol vytvořit auru autenticity či rekontextualizace, tak to mohu brát jediné jako čistý produkt. Jenže na tom mi nezbyvá nic k hodnocení, protože design je již dán výrobcem.

Poprvé v životě stojím před veskrze zapeklitým problémem jak uchopit projekt někoho jiného. To je ale můj osobní problém, který si rád nechám pro sebe. Lukáš je totiž o svém projektu přesvědčen, má z něj radost a hodlá ho komunikovat dál – čili má poměrně zdravý přístup a jasnou mysl. A to mu zpochybňovat nehodlám.

Lukáš je totiž přemýšlivý a pracovitý člověk, který může být inspirací pro svoje okolí. A ať už se nyní bude naplno věnovat podnikání v rodinné firmě, nebo se bude věnovat dále umění, mě osobně je to jedno, protože vím, že Lukáš bude přínosem kdekoliv.

